

D E C I Z I E

În numele Legii

12 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecător: Ion Pleșca

Judecători: Oxana Robu și Svetlana Balmuș

Grefier: Doina Ursu

Cu participarea:

Procurorului: Djulieta Devder

Avocatului: Ludmila Bîrcă

A examinat în ședință publică în ordine de apel, apelul declarat de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura de Transport, Eugen Bordos împotriva sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12 martie 2015 în cauza penală de învinuire a lui **Cebotarenco Vitalie Sergiu** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod Penal al RM,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

Judecarea cauzei penale în prima instanță de la 05.01.2015-12.03.2015;

Judecarea apelului la Curtea de Apel Chișinău de la 19.05.2015-01.10.2015;

26.01.2016-12.10.2016;

Judecarea recursului la Curtea Supremă de Justiție de la 07.12.2015-22.03.2015;

Procedura citării a fost legal executată.

Acuzatorul de stat Djulieta Devder a solicitat admiterea apelului declarat de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura de Transport, Eugen Bordos împotriva sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12 martie 2015.

Avocatul Ludmila Bîrcă și inculpatul Cebotarenco Vitalie Sergiu au solicitat respingerea apelului declarat de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura de Transport, Eugen Bordos împotriva sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12 martie 2015.

Asupra apelului declarat de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura de Transport, Eugen Bordos împotriva sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12 martie 2015, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

C O N S T A T A:

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12 martie 2015 inculpatul Cebotarenco Vitalie Sergiu (născut la data de 24.10.1973, originar din Ștefan-Vodă, s. Volintiri, domiciliat în mun. Bender, str. 40-lea VLKSM nr. 12, ap. 38, moldovean, cetățean al Republicii Moldova, supus militar, studii medii, căsătorit, are la întreținere doi copii, unul fiind minor, lucrează în calitate de însățitor de vagoane de pasageri a rezervei însățitorilor de vagoane ÎS „Calea Ferată din Moldova”, fără antecedente penale) a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod Penal al RM și i-a fost aplicată o pedeapsă în formă de amendă în mărime de 250 unități conventionale, ce constituie 5000 (cinci mii) lei în beneficiul statului, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod Penal, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a reținut că, inculpatul Cebotarenco Vitalie Sergiu, activând în funcție de însățitor al vagoanelor de pasageri a rezervei însățitorilor de vagoane ÎS „Calea Ferată din Moldova”, care conform art. 123 Cod Penal, este persoană publică, și căruia într-o întreprindere de stat, i se acordă permanent, prin numire drepturi și obligații în vederea exercitării acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, investit de întreprinderea de stat să presteze în numele acesteia servicii publice, la data de 04.04.2013, aproximativ la ora 20:25, fiind în Gara Feroviară Chișinău, situată în mun. Chișinău, str. Piață

Gării 1, contrar prevederilor Legii nr.1569 din 20.12.2002 „cu privire la modul de introducere și scoaterea a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizică” și atribuțiilor de serviciu din pct. pct.1.8, 2.10, 3.9, 3.17, 9.9, 9.13 a Instrucțiunii însoțitorului de vagoane L nr.0187 din 20.12.2005, unde este indicat, că însoțitorul de vagon este obligat în activitatea sa să se conducă după regulile de transport a pasagerilor, bagajelor și altor mărfuri pe cale feroviară și altor dispoziții de lege și actelor normative, în timpul îmbarcării pasagerilor în tren este obligat să verifice bilettele de călător, care urmează să fie păstrat la însoțitorul de vagon până la finisarea călătoriei și ultimul duce responsabilitatea de transportul pasagerilor fără bilet și de bagaj excesiv de mîină, abuzând de situația de serviciu, din interes material, exprimat prin transportarea, fără bilet de călătorie, contra sumei de 1 134 lei 50 bani, pe cet. Odainic Nicolae Andrei în vagonul nr. 4 cu trenul nr. 61/62 până în Federatia Rusă, or. Sankt-Petersburg, precum și să favorizeze trecerea a cinci litri de vin fără declararea la organul vamal, ce aparținea cet. Odainic Nicolae Andrei, prin ce a cauzat ÎS „Calea Ferată din Moldova”, un prejudiciu în sumă de 1 460 lei 60 bani, ce constituie proporții considerabile.

3. Împotriva sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12 martie 2015 a declarat apel acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura de transport, Eugen Bordos prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Cebotarenco Vitalie să fie recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod Penal și să-i fie aplicată pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 300 u.c., cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice pe o perioadă de 1 an.

În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

-la stabilirea categoriei și termenului pedepsei conform art. 75 Cod Penal, instanța de fond trebuia să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, adică în cazul dat inculpatul cu intenție, utilizând situația de serviciu a comis infracțiune mai puțin gravă;

-prin sentința primei instanței nu a fost atins scopul pedepsei prevăzut de legiuitor în art. 327 Cod Penal, inculpatul Cebotarenco Vitalie prin acțiunile sale ilegale a pus în pericol relațiile sociale care ocrotesc buna funcționare a ÎS „Calea Ferată din Moldova”, starea financiară a întreprinderii de stat și la obligațiile ÎS „Calea Ferată din Moldova”, prevăzute în art. 110 Codul transportului feroviar, de a transporta călătorii în siguranță. Societatea critic se uită la faptul că, un colaborator al întreprinderii de stat comite acte de corupție în instituția în care funcționează. Totodată, Cebotarenco Vitalie activează în continuare în întreprinderea de stat, iar pedeapsa aplicată de instanță creează o impresie în societate, inclusiv din rândul altor colaboratori ai întreprinderii de stat că actele de corupție nu sunt adecvat pedepsite, ce poate duce la neîncrederea populației în organele ce sunt menite să lupte cu acte de corupție și amplificarea fenomenului de corupție;

-la aplicarea prevederilor art. 79 Cod Penal nu s-a luat în considerație personalitatea inculpatului faptul că a utilizat funcția pe care o definea, adică însoțitor de vagoane, a solicitat bani de la o persoană ce a încheiat un contract de călătorie cu angajatul inculpatului, prin procurarea biletului și a luat mijloacele bănești ce aparțineau întreprinderii de stat și a prestat personal serviciile de transport, aducând prejudiciu întreprinderii care l-a angajat. Astfel, în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu Cebotarenco Vitalie a avut un comportament nedemn față de funcția deținută;

-măsura de a nu priva de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate aplicată față de inculpat în acest caz nu va restabili echitatea socială, corectarea ultimului, prevenirea din partea acestuia, precum și a altor persoane de noi infracțiuni.

4. La judecarea apelului acuzatorul de stat Djulieta Devder a solicitat admiterea apelului declarat de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura de Transport, Eugen Bordos împotriva sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12 martie 2015.

4.1. Avocatul Ludmila Bîrcă și inculpatul Cebotarenco Vitalie Sergiu au solicitat respingerea apelului declarat de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura de Transport, Eugen Bordos împotriva sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12 martie 2015.

4.2. Reprezentantul părții vătămate ÎS „Calea Ferată”, Victor Casian fiind legal citat despre data, ora și locul examinării cauzei, în ședința de judecată în instanța de apel nu s-a prezentat, prin cererea din 19 mai 2016 a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, iar cu referire la prevederile art. 412 alin. (5) Cod procedură penală, instanța de apel a dispus examinarea apelului în lipsa acestuia.

5. Examinând sentința atacată prin prisma motivelor de apel formulate, audiind părțile, cercetând materialele cauzei penale, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de a admite apelul declarat de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura de Transport, Eugen Bordos împotriva sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12 martie 2015, cu casarea încheierii protocolare din 02.03.2015 și a sentinței total și în baza art. 409 alin. (2) CPP al RM să pronunțe o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, reieșind din următoarele considerațuni.

5.1. În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătoarești privind infracțiunile pentru a căror săvîrșire legea prevede exclusiv pedeapsă nonprivativă de libertate.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, (1) Instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examineate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. (2) Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examineate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Potrivit art. 415 alin. (1), pct. 2) Cod procedură penală, (1) Instanța de apel, judecînd cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 2) admite apelul, casînd sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

5.2. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2015 s-a admis apelul procurorului în Procuratura

de transport, Eugen BORDOS declară împotriva semnării judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12 martie 2015, s-a casat semnătă în partea aplicării pedepsei și s-a pronunțat o nouă hotărâre în această parte, potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, după cum urmează: lui Cebotarenco Vitalie Sergiu, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod Penal al RM a-i stabili pedeapsă sub formă de amendă în beneficiul statului, în mărime de 250 unități convenționale, echivalentul a 5 000 (cinci mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 (doi) ani.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 22 martie 2016 s-a admis recursul ordinar declarat de către inculpatul Cebotarenco Vitalie, s-a casat total decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2015, cu dispunerea rejudicării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

5.3. Instanța de apel reține că, în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond inculpatul Cebotarenco Vitalie a solicitat examinarea cauzei penale în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod procedură penală, indicând că recunoaște vina în comiterea infracțiunii incriminate, cunoaște probele administrate la faza urmăririi penale și nu are obiecții asupra acestora;

(f.d. 103)

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 02 martie 2015 s-a admis cererea inculpatului Cebotarenco Vitalie privind examinarea cauzei penale în baza probelor administrate la faza urmăririi penale;

(f.d. 111)

5.3.1. Instanța de apel notează că, judecata se face în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, doar dacă inculpatul recunoaște faptele aşa cum sunt menționate în rechizitoriu.

Din prevederile art. 364¹ alin. (4) Cod procedură penală, rezultă că procedura simplificată este aplicabilă doar dacă din probele administrate în cursul urmăririi penale reiese că faptele inculpatului sunt stabilite și sunt suficiente date cu privire la persoana sa pentru a permite stabilirea unei pedepse. Din conținutul acestei norme se desprinde că aplicarea procedurii simplificate este posibilă numai atunci când din probele administrate în cursul urmăririi penale rezultă că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat.

5.3.2. În continuare, Colegiul Penal notează că, până la adoptarea soluției privind admiterea sau respingerea cererii inculpatului, prin care se solicită judecarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod procedură penală, judecătorul la fel este obligat să verifice dacă: -rechizitorul este întocmit în conformitate cu prevederile art. 296 CPP; -actele de urmărire penală nu sunt lovite de nulitatea absolută prevăzute în art. 251 alin. (2) CPP; -în faza de urmărire penală nu a fost încălcat principiul legalității în administrarea probelor; -nu au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale garantate de Convenția europeană; **-fapta imputată inculpatului just a fost încadrată în conformitate cu dispozițiile prevăzute în Codul Penal.**

Din analiza articolului 364¹ Cod procedură penală care reglementează procedura de judecare a cauzei penale pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, Colegiul Penal desprinde că, pentru a fi posibilă examinarea cauzei în procedură simplificată, pe de o parte, inculpatul, până la începerea cercetării judecătorescă, să declare personal prin înscris autentic, că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și să solicite ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală și să nu solicite administrarea de noi probe, iar pe de altă parte, instanța de judecată este obligată să verifice inclusiv și chestiunea dacă fapta imputată inculpatului just a fost încadrată în conformitate cu dispozițiile prevăzute în Codul Penal.

În cazul în care în urma controlului preliminar a cauzei penale se constată că există vreo încălcare a normelor imperative din Codul de procedură penală sau din probele administrate în cursul urmăririi penale nu rezultă că faptele inculpatului sunt stabilite dincolo de orice dubiu rezonabil, instanța de judecată va respinge cererea de judecare potrivit procedurii simplificate.

5.4. Revenind la speță supusă judecării, Colegiul Penal sesizează că, conform actului de învinuire inculpatului Cebotarenco Vitalie Sergiu i s-a incriminat săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod Penal al RM – folosirea intentionată de către o persoană publică a situației de serviciu, în interes material, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice, calificare care a fost reținută și de către instanța de fond.

În acest context, se reține că cauza penală a fost judecată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, însă instanța de apel constată că, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii simplificate a fost viciată pe motivul insuficienței probatorului administrat în cursul urmăririi penale din care ar rezulta dincolo de orice dubiu că fapta încriminată inculpatului Cebotarenco Vitalie constituie infracțiune.

Verificând legalitatea și temeinica sentinței atacate pe baza probelor și a tuturor materialelor dosarului examineate de prima instanță și cercetate suplimentar în instanța de apel, sub toate aspectele, complet și obiectiv, din punct de vedere al pertinenței, concluzenții, utilității și veridicității lor, conform proprietății convingerii, instanța de apel conchide că instanța de fond la adoptarea soluției de condamnare a inculpatului Cebotarenco Vitalie în baza art. 327 alin. (1) Cod Penal, eronat a apreciat probele administrate de către organul de urmărire penală, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală or, fapta inculpatului Cebotarenco Vitalie nu intrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod Penal, ci constituie elementele constitutive ale contravențiilor prevăzute de art. 106 și art. 204 alin. (3) Cod Contravențional.

În conformitate cu art. 409 alin. (2) Cod procedură penală, (2) În limitele prevederilor arătate în alin.(1), instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăuăță situația apelantului.

Așadar, constatănd că opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii simplificate a fost viciată și ca rezultat a afectat sentința, instanța de apel, conducându-se de prevederile art. 409 alin. (2) CPP, va casa încheierea protocolară a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 02.03.2015 privind admiterea cererii inculpatului Cebotarenco Vitalie de judecare a cauzei în procedură simplificată, că și sentința instanței de fond, urmând ca cauza penală să fie judecată după regulile generale prevăzute pentru prima

instanță și cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

5.5. Colegiul Penal a constatat că, prezenta cauză penală a făcut obiectul examinării la Curtea Supremă de Justiție, iar din cuprinsul deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 22 martie 2016 se reține că, *Colegiul penal lărgit constată că în speța dată este vădit greșită calificarea infracțiunii, respectiv și pedeapsa este greșit aplicată atât de către prima instanță cât și de către instanța de apel. În acest sens, Colegiul penal lărgit menționează faptul că potrivit doctrinei însoțitorul de vagon nu este o persoană publică sau cu funcție de răspundere, însoțitorul de vagon de pasageri este un lucrător în domeniul serviciilor de transport. În situația admiterii, contra recompensă, de către însoțitorul de vagon de pasageri a călătoriei fără bilet a pasagerului Odainic Nicolae, inculpatul Cebotarenco Vitalie a încălcat exclusiv obligațiile sale profesionale. În această situație nu este aplicabil art. 327 Cod Penal, nici o altă normă penală potrivit căreia persoanei publice îi revine rolul de subiect al infracțiunii. Astfel, însoțitorul de vagoane de pasageri nu poate avea calitatea de persoană publică în sensul alin. (2) art. 123 Cod Penal.*

5.6. Judecând apelul, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examineate de prima instanță și cercetate suplimentar în instanța de apel, Colegiul Penal a constatat că, *inculpatul Cebotarenco Vitalie Sergiu, activând în funcție de însoțitor al vagoanelor de pasageri a rezervei însoțitorilor de vagoane IS „Calea Ferată din Moldova”, la data de 04.04.2013, aproximativ la ora 20:25, fiind în Gara Feroviară Chișinău, situată în mun. Chișinău, str. Piața Gării 1, contrar prevederilor Legii nr. 1569 din 20.12.2002 „cu privire la modul de introducere și scoaterea a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizică” și atribuțiilor de serviciu din pct. pct. 1.8, 2.10, 3.9, 3.17, 9.9, 9.13 a Instrucțiunii însoțitorului de vagoane L nr. 0187 din 20.12.2005, unde este indicat, că însoțitorul de vagon este obligat în activitatea sa să-se conducă după regulile de transport a pasagerilor, bagajelor și altor mărfuri pe cale feroviară și altor dispoziții de lege și acelor normative, în timpul îmbărcării pasagerilor în tren este obligat să verifice biletele de călător, care urmează să fie păstrat la însoțitorul de vagon până la finisarea călătoriei și ultimul duce responsabilitatea de transportul pasagerilor fără bilet și de bagaj excesiv de mîină, abuzând de increderea acordată la angajare, din interes material, exprimat prin transportarea, fără bilet de călătorie, contra sumei de 1 134 lei 50 bani, pe cet. Odainic Nicolae Andrei în vagonul nr. 4 cu trenul nr. 61/62 până în Federația Rusă, or. Saint-Petersburg, precum și să favorizeze trecerea a cinci litri de vin fără declararea la organul vamal, ce aparținea cet. Odainic Nicolae Andrei, prin ce a cauzat IS „Calea Ferată din Moldova”, prin înșelăciune și abuza de incredere, un prejudiciu în sumă de 1 460 lei 60 bani.*

5.7. *Inculpatul Cebotarenco Vitalie* fiind audiat în cadrul ședinței de judecată în instanță de fond vina în comiterea infracțiunii incriminate a recunoscut-o integral și a declarat că, la data de 04.04.2013 aflându-se pe peron, de către el, s-a apropiat Odainic Nicolae care l-a rugat să-i întoarcă biletul înapoi pentru a-l preda în casa Gării Feroviare, deoarece nu pleacă, având nevoie de bani din motiv că copilul lui s-a îmbolnăvit, ceea ce a și făcut, întorcându-i biletul înapoi. Apoi, Odainic Nicolae a întors biletul în casa Gării Feroviare, permîndu-i să meargă fără bilet în tren cu destinația Chișinău - Saint-Petersburg, pentru ce Odainic Nicolae i-a achitat suma în mărime de 1 000 lei, ca să se deplaseze fără bilet. De cele comise se căiește sincer, restituind prejudiciul părții vătămate, solicitând aplicarea unei pedepse non-privative de libertate;

(f.d. 109)

În cadrul ședinței de judecată în instanță de apel inculpatul Cebotarenco Vitalie a susținut declarațiile date la faza urmăririi penale și în instanța de fond.

5.7.1. Necătând la faptul că, Cebotarenco Vitalie Sergiu vina a recunoscut-o integral, faptul comiterii acțiunilor prejudiciabile imputate ultimului este dovedită și prin următoarele mijloace de probă:

-procesul-verbal de ridicare din 07.07.2014 de la Centrul Informativ de Calcul a IS „Calea Ferată din Moldova” a biletului suplimentar și biletul de călătorie AH 834740 pe 2 file; (f.d. 34)

-procesul-verbal de examinare din 15.10.2014 a biletului suplimentar și biletului de călătorie AH 834740 pe 2 file, ridicat de la Centrul Informativ de Calcul a IS „Calea Ferată din Moldova”; (f.d. 35)

-procesul-verbal de examinare din 21.10.2014 a blancul evidenței lenjeriei de pat AB 146066 pe 1 filă, de la Direcția pentru deservirea călătorilor a IS „Calea Ferată din Moldova”; (f.d. 38)

-procesul-verbal de examinare din 08.09.2014 prin care s-a examinat și ridicat informația relevată din baza de date „Express” în privința cet. Odainic Nicolae, a.n 22.05.1953 pe 2 file, de la Centrul Informativ de Calcul a IS „Calea Ferată din Moldova”; (f.d. 40)

-procesul-verbal de examinare din 31.07.2014 a informației relevante din baza de date „Acces 1-WEB” în privința cet. Odainic Nicolae Andrei, a.n 22.05.1953 pe 1 filă; (f.d. 42)

-procesul-verbal de examinare din 08.09.2014 a graficului de lucru a brigăzii pentru trenul nr. 61/62 pentru deplasarea pentru perioada din 04.04.2013 pe 1 filă, de la Direcția pentru deservirea călătorilor a IS „Calea Ferată din Moldova”; (f.d. 44)

-procesul-verbal de audiere martorului Odainic Nicolae Andrei care a declarat că, în aprilie 2013 a hotărât să viziteze feieroul și fiica în or. Saint-Petersburg, Federația Rusă. În acest scop câteva zile înainte a procurat un bilet la trenul cu destinația or. Saint-Petersburg în Federația Rusă și la data indicată în bilet s-a prezentat la Gara Feroviară Chișinău. A menționat că a luat 5 litri de vin și câteva litri de coniac, discutând cu însoțitorul de tren pe numele Vitalie, care apoi s-a stabilit că se numește Cebotarenco Vitalie, pe care l-a întrebat, dacă poate trece alcool peste graniță și să nu ai bă probleme, la ce Cebotarenco Vitalie i-a spus că este posibil dar să transmită biletul la casă, iar banii primiți să transmită lui, deoarece în vagon sunt locuri libere și îl va duce fără bilet. Odainic Nicolae a indicat că, a fost în casă a depus biletul și a primit bani în sumă de 1 100 lei, pentru ce s-a semnat în bilet, în continuare banii i-a transmis lui Vitalie, care l-a instalat în același vagon și a ajuns la destinație în or. Saint-Petersburg în Federația Rusă; (f.d. 54- 55)

-procesul-verbal de audiere a martorului Casian Victor Simion care a declarat că, activând în funcția de jurisconsult ÎS „Calea Ferată din Moldova” în baza procurii reprezintă interesele instituției. Cebotarenco Vitalie, activând în funcția de însotitor al vagoanelor de pasageri a rezervei însotitorilor de vagoane ÎS „Calea Ferată din Moldova”, conform art. 123 Cod Penal este persona publică, și căruia într-o întreprindere de stat i se acordă permanent, prin numire drepturi și obligații în vederea exercitării acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, investit de întreprinderea de stat să presteze în numele acesteia servicii publice, la 04.04.2013 aproximativ la ora 20:00, însotitorul al vagoanelor de pasageri a rezervei a însotitorilor de vagoane ÎS „ Calea Ferată din Moldova”, Cebotarenco Vitalie Sergiu a pretins și a primit personal, suma de 1 134 lei 50 bani, ce nu i se cuvine, pentru ca contrar prevederilor Legii nr. 1569 din 20.12.2002 „cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice” și atribuțiilor de serviciu din pct. 1.8, 2.10, 3.9, 3.17, 9.9, 9.13 a Instrucțiunii însotitorului de vagoane JI Nr.0187 din 20.12.2005, să favorizeze trecerea a cinci litri de vin fără declararea la organul vamal, ce aparținea cet. Odainic Nicolae Andrei, precum și contrar prevederilor indicate, l-a transportat pe ultimul fără bilet de călătorie până în Federația Rusă, or. Saint-Petersburg, cauzând prejudiciul ÎS „Calea Ferată din Moldova” în sumă de 1460 lei 60 bani. Conform informației electronice din programul „Express” a ÎS „Calea ferată din Moldova” a fost stabilit că cet. Odainic Nicolae a întors la data de 30.07.2013 în casa ÎS „Casa Ferată din Moldova”, biletele de călătorie până în Federația Rusă, or. Moscova, fără a procura alte bilete de călătorie și nu puteau beneficia de serviciile acordate în vigoare, fără bilete de călătorie, ca rezultat a acțiunilor ilegale a însotitorului al vagoanelor Cebotarenco Vitalie, cet. Odainic Nicolae a călătorit până în Federația Rusă, or. Moscova; (f.d. 53)

-procesul-verbal de confruntare între Cebotarenco Vitalie și Odainic Nicolae din 03.11.2014;
(f.d. 56-57)

5.8. Colegiul Penal analizând probele administrate în cursul de urmărire penală cercetate în cadrul instanței de fond și verificate în instanța de apel, prin prisma pertinenței, conclușenței, utilității și veridicității, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, Colegiul Penal consideră că, acțiunile prejudiciabile ale lui Cebotarenco Vitalie urmează a fi încadrate în baza art. 106 Cod Contraventional al RM – *cauzarea de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere, în cazul în care fapta nu reprezintă o sustragere și nu întrunește elementele unei infracțiuni, precum și în baza art. 204 alin. (3) Cod Contraventional al RM* - admiterea călătoriei fără bilet în transportul feroviar, urban electric și naval de către persoana responsabilă pentru imbarcarea călătorilor sau persoana responsabilă de taxarea călătoriei.

5.9. În motivarea concluziei sale, instanța de apel menționează că, potrivit celor incriminate în rechizitoriu și constatațe de către instanța de fond, Cebotarenco Vitalie a fost condamnat în baza art. 327 alin. (1) Cod Penal – folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în interes material, cauzând daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice.

Pentru a opera normele incriminatoare prevăzute în rechizitoriu este necesar ca subiectul infracțiunii să aibă calitatea specială de persoană publică.

Conceptul de persoană publică este elucidat la art. 123 alin. (2) Cd Penal, potrivit căruia, „prin persoană publică se înțelege: funcționarul public, inclusiv funcționarul public cu statut special (colaboratorul serviciului diplomatic, al serviciului vamal, al organelor apărării, securității naționale și ordinii publice, altă persoană care deține grade speciale sau militare); angajatul autorităților publice autonome sau de reglementare, al întreprinderilor de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept public; angajatul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică; persoana autorizată sau investită de stat să presteze în numele acestuia servicii publice sau să îndeplinească activități de interes public”.

Potrivit doctrinei juridice, în sensul dispoziției de la alin. (2) art.123 Cod Penal, angajatul întreprinderii de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept public este salariatul care se asimilează funcționarilor publici, indiferent de nivelul ierarhic, cu excepția salariajilor care desfășoară activități auxiliare”.

Respectiv, nu orice salariat din cadrul întreprinderilor de stat este persoană publică, ci doar salariatul ce se asimilează cu funcționarul public. Astfel, pentru a fi posibilă aplicarea normelor de incriminare de la art. 327 alin. (1) Cod Penal este obligatoriu prezența calității de persoană publică, care, în speță, este salariatul ce se asimilează funcționarilor publici.

5.10. Noțiunea „funcționar public” este subsecvență față de noțiunea „persoană publică” utilizată în art. 324 alin. (1), art. 327 alin.(1) și art. 328 alin. (1) Cod Penal, iar interpretarea ei se regăsește în sfera cadrului normativ extrapenal.

Potrivit art. 2 al Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158 din 04.07.2008, *funcționar public* – persoană fizică numită, în condițiile prezentei legi, într-o funcție publică, iar *funcție publică* – ansamblul atribuțiilor și obligațiilor stabilite în temeiul legii în scopul realizării prerogativelor de putere publică.

5.11. Instanța de apel reține însă, că în speță, inculpatului i se incriminează săvârșirea unor fapte infracționale nu în legătură cu îndeplinirea unor atribuții și executarea unor obligații în scopul realizării prerogativelor de putere publică.

Din prevederile art.2 al Legii nr.518/2008 în coraport cu conceptul persoanei cu funcție de răspundere și persoanei publice de la alin.(1) și (2) art.123 CP RM, instanța de apel conchide că, în speță, statutul inculpatului nu se circumscrie conceptului de persoană publică, lipsind o condiție indispensabilă pentru aceasta, și anume, inculpatul Cebotarenco Vitalie, nu exercită careva acțiuni în scopul realizării prerogativelor de putere publică, precum și nici acțiuni administrative de dispoziție sau organizatorico-economice.

Instanța de apel reține că dispozițiile normelor incriminatoare ce cuprind semnele constitutive ale infracțiunii imputate inculpatului, sunt unele de blanchetă, adică fac trimitere la alte acte normative extrapenale. Tocmai din conținutul acestor acte din domeniul extrapenalului, se constată că inculpatul Cebotarenco Vitalie, a comis cele imputate nu în procesul realizării prerogativelor de putere publică, și nici în procesul exercitării unor acțiuni administrative de dispoziție sau organizatorico-economice.

Reieșind din materialele cauzei, instanța de apel constată că prima instanță a aplicat incorrect prevederile art. 123 alin. (2) Cod Penal, deoarece nu orice salariat din cadrul întreprinderii de stat sunt persoane publice, ci doar salariatul ce se asimilează cu funcționarul public, astfel că, instanța de apel reține că inculpatul în speță a comis cele imputate în îndeplinirea unor atribuții tehnice și auxiliare.

Instanța de apel subliniază că, dispozițiile normelor incriminatoare ce cuprind semnele constitutive ale infracțiunii imputate inculpatului sunt de blanchetă, adică fac trimitere la alte acte normative extrapenale. Din conținutul acestor acte, instanța de apel a constatat că inculpatul Cebotarenco Vitalie a comis cele imputate nu în procesul realizării prerogativelor de putere publică și nici în procesul exercitării unor acțiuni administrative de dispoziție sau organizatorico-economice, dar la îndeplinirea unor atribuții tehnice sau auxiliare.

5.12. Astfel, din analiza pct. 1.8, 2.10, 3.9, 3.17, 9.9, 9.13 a Instrucțiunii însoțitorului de vagoane JI nr. 0187 din 20.12.2005, unde este indicat că, „însoțitorul de vagon este obligat în activitatea sa să se conducă după regulile de transport a pasagerilor, bagajelor și altor mărfuri pe cale feroviară și altor dispoziții de lege și actelor normative, în timpul îmbarcării pasagerilor în tren fiind obligat să verifice bilettele de călător care urmează să fie păstrate la însoțitorul de vagon până la finisarea călătoriei și ultimul poartă responsabilitatea pentru transportul pasagerilor fără bilet și de bagajul excesiv de mână”, rezultă cu certitudine că, atribuțiile respective nu presupun realizarea prerogativelor de putere publică, și nici îndeplinirea unor acțiuni administrative de dispoziție sau organizatorico-economice.

Respectiv, funcțiile publice sau acțiunile administrative de dispoziție ori organizatorico-economice trebuie să fie producătoare de efecte juridice (adică, să dea naștere, să modifice sau să stingă raporturi juridice). Atribuțiile inculpatului, ilustrate în Instrucțiunea însoțitorului de vagoane JI Nr. 0187 din 20.12.2005, sunt activități tehnice ori auxiliare, și nicidecum atribuții administrative ori organizatorico-economice. Executând obligațiunile de natură auxiliară sau tehnică, inculpatul nu are cum să apară în postura de persoană publică.

5.13. Din Instrucțiunea sus indicată, rezultă fără careva dubii, că inculpatul face parte din personalul administrativ-tehnic, și anume din personalul auxiliar, dar nu din cel care îndeplinește atribuții în scopul realizării prerogativelor de putere publică atribuții administrative ori organizatorico-economice.

În legislația penală extrapenală, la care fac trimitere normele de incriminare din speță, este învederă regula sus nominalizată, precum că nu sunt persoane publice, în sensul legii penale, personalul administrativ-tehnic din cadrul întreprinderilor de stat. La concret la lit. c) alin.(3) art. 4 al Legii „cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public” se stabilește că prevederile acestei legi nu se aplică personalului din autoritățile publice care desfășoară activități auxiliare de secretariat, protocol și administrative (pază, întreținere-reparații, gospodărire și deservire), de administrare a sistemelor informaționale, inclusiv de introducere și prelucrare a informației ce asigură funcționarea autorității publice.

În această situație Colegiul Penal menționează că, însoțitorul de vagoane de pasageri săvârșind acțiunile pentru care a fost pus sub învinuire încalcă exclusiv obligațiunile sale profesionale, adică abuzează de încrederea acordată la angajare.

5.14. Cu referire la poziția acuzatorului de stat care a făcut referire la practica Curții Supreme de Justiție și anume – cauza nr. 1ra-213/16 Bordeianu Mihail învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod Penal, în care s-a stabilit că, însoțitorul de vagon este persoană publică, instanța de apel reține că, în această problemă de drept dacă însoțitorul de vagon cade sau nu sub incidența noțiunii de „persoană publică”, practica Curții Supreme de Justiție nu este unitară, iar în acest sens instanța de apel va indica decizia Colegiului Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr. 1ra-1003/15 din 22 decembrie 2015 prin care Moldovanu Liuba a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 106 Cod Contraventional și încetat procesul contraventional, din motivul expirării termenului de tragere la răspundere contraventională.

Mai mult ca atât, la rejudecarea cauzei, instanța de apel în conformitate cu art. 436 alin. (2) Cod procedură penală, a ținut cont de indicațiile instanței de recurs din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 22 martie 2016 în care s-a notat că, însoțitorul de vagoane de pasageri nu poate avea calitatea de persoană publică în sensul alin. (2) art. 123 Cod Penal, respectiv, cauza penală fiind remisă la rejudicare, în alt complet de judecată.

5.15. Conform art. 51 alin. (1) Cod Penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar compoziția infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

Potrivit art. 52 alin.(1) Cod Penal, se consideră componentă a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă.

5.16. Astfel, pentru calificarea faptelor infracționale imputate inculpatului Cebotarenco Vitalie potrivit normelor de incriminare de la art. 327 alin. (1) Cod Penal, este necesară determinarea semnelor și elementelor constitutive ale compoziției de infracțiune care ar cuprinde respectivele fapte.

5.17. Din cuprinsul art. 15 Cod Penal rezultă că elementele compoziției de infracțiune care urmează a fi determinate pentru efectuarea calificării faptelor infracționale imputate inculpatei sunt: obiectul, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă.

Instanța de apel constată lipsa subiectului infracțiunii, în calitate de element indispensabil al compoziției de infracțiune, pentru efectuarea încadrării juridice a celor comise și imputate inculpatului, potrivit normelor de la art. 327 alin.(1) Cod Penal.

Astfel, se reține lipsa calității speciale de persoană publică, pe care trebuie să o posede subiectul infracțiunilor prevăzute la art. 327 alin. (1) Cod Penal, motiv din care nu pot fi reținute la încadrare normele incriminatoare nominalizate.

5.18. Totodată, faptele comise de către Cebotarenco Vitalie, adică transportarea fără bilet de călătorie, contra sumei de 1460 lei 60 bani pe cet. Odainic Nicolae, în vagonul nr. 4 cu trenul nr. 61/62, până în Federația Rusă, or. Sanct-Petersburg, precum și să favorizeze trecerea a cinci litri de vin fără declararea la organul vamal, ce aparținea cet. Odainic Nicolae Andrei, prin ce a cauzat IS „Calea Ferată din Moldova”, un prejudiciu în sumă de 1460 lei 60 bani, urmău a fi încadrare în temeiul art. 196 alin. (1) Cod Penal (Cauzarea de daune materiale în proporții mari proprietarului prin înselăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire). Însă, reieșind din dispoziția art. 126 alin.(1) Cod penal, prejudiciul în sumă de 1460 lei 60 bani, nu constituie daune materiale în proporții mari.

5.19. Din aceste considerente, instanța de apel constată în acțiunile lui Cebotarenco Vitalie elementele contravenției prevăzute la art. 106 Cod contravențional, adică, cauzarea de daune materiale prin înselăciune sau abuz de încredere, în cazul în care fapta nu reprezintă o sustragere și nu întrunește elementele unei infracțiuni, precum și elementele contravenției prevăzute de art. 204 alin. (3) Cod Contravențional, adică admiterea călătoriei fără bilet în transportul feroviar, urban electric și naval de către persoana responsabilă pentru imbarcarea călătorilor sau persoana responsabilă de taxarea călătoriei, constatăndu-se că el este subiectul de rea-credință în raportul juridic de muncă cu IS „Calea Ferată din Moldova”, cauzând prin acțiunile sale daune materiale.

5.20. În conformitate cu art. 332 alin. (2) Cod procedură penală, (2) În cazul în care fapta persoanei constituie o contravenție administrativă, instanța încețează procesul penal și, concomitent, soluționează cauza conform prevederilor Codului Contravențional al Republicii Moldova.

Conform art. 391 alin. (2) Cod procedură penală, (2) În cazul prevăzut în art. 332 alin. (2), instanța încețează procesul penal, cu aplicarea sancțiunii administrative prevăzute în Codul Contravențional.

5.20.1. Astfel, instanța de apel soluționând chestiunea cu privire la atragerea lui Cebotarenco Vitalie la răspundere contravențională și sanctionarea acestuia conform prevederilor art. art. 106, 204 alin. (3) Cod Contravențional, reține că, potrivit art. 26 Cod Contravențional, înălțarea răspunderii contravenționale pentru fapta ce conține elementele constitutive ale contravenției are loc în cazul: d) prescripției răspunderii contravenționale.

Conform art. 30 Cod Contravențional, (1) Prescripția înălțare răspunderea contravențională. (2) Termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de 12 luni. (3) Termenul de prescripție curge de la data săvîrșirii contravenției.

În contextul normelor de drept indicate supra, instanța de apel statuând că faptele contravenționale au fost săvârșite de Cebotarenco Vitalie, la data de 04.04.2013 concluzionează despre expirarea termenului de prescripție stabilit de lege, pentru aplicarea în privința acestuia a sancțiunii contravenționale pentru comiterea faptei contravenționale prevăzute de art. art. 160, 204 alin. (3) Cod Contravențional.

Ca urmare, instanța de apel va înceta procesul contravențional în privința lui Cebotarenco Vitalie, pe motivul expirării termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.

6. Pentru motivele expuse mai sus, în conformitate cu art. 415 alin. (1), pct. 2) Cod procedură penală, Colegiul Penal va admite apelul declarat de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura de Transport, Eugen Bordos împotriva sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12 martie 2015, casând sentința integral, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2) CPP al RM, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

7. În conformitate cu art. art. 409 alin. (2), 415 alin. (1), pct. 2), 417-418 Cod procedură penală al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

D E C I D E:

Apeul declarat de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura de Transport, Eugen Bordos împotriva sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12 martie 2015, se admite, casează hotărârea integral, din oficiu în baza art. 409 alin. (2) CPP al RM, rejudică cauza și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Încheierea protocolară a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 02.03.2015 privind admiterea cererii inculpatului privind judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală se casează, ca fiind nefondată.

Procesul penal de învinuire a lui **Cebotarenco Vitalie Sergiu** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod Penal al RM încețează pe motiv că acțiunile acestuia constituie elementele constitutive ale contravențiilor prevăzute de art. art. 106, 204 alin. (3) Cod Contravențional, iar procesul contravențional încețează pe motivul expirării termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.

Măsura preventivă – obligarea de nepărăsire a țării încețează de drept.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, însă poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de 30 zile de la pronunțarea deciziei motivate.

Decizia motivată pronunțată în ședință publică la data de 09.11.2016, orele 14:00.

Președintele ședinței, judecător:

Ion Pleșca

Judecător:

Oxana Robu

Judecător:

Svetlana Balmuș